

Míňaj

Materiál pre rodinu

Míňaj

Materiál pre rodinu

Ak ste si spolu prečítali príbeh, ako sa permoníci učili hospodáriť, rozprávajte sa s deťmi o tejto téme.

Tipy na rozhovor

Tu nájdete okruhy tém, o ktorých sa s deťmi môžete rozprávať, a tipy, ako urobiť pre deti rozhovor zaujímavý i poučný.

Čo si permoníci mohli kúpiť za 1 euro?

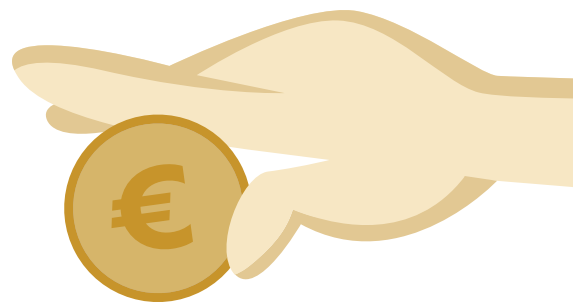
Mince, bankovky, eurá, centy, kto sa v tom má vyznať? Deti niekedy nevedia určiť, či minca s hodnotou 50 centov nie je viac ako 1 €.

- Rozprávajte sa s deťmi o tom, akú hodnotu majú peniaze. Vysvetlite im, že eurobankovky sú hodnotnejšie ako euromince. Spomeňte aj, že mince sa delia na eurá a centy.
- Keď hovoríte o peniazoch, dajte ich deťom aj „ochytať“. Pozorujte spolu národné strany mincí, hľadajte slovenské motívy, vyskúšajte si rozmieňanie peňazí.

Za čo platia rodičia?

Čo je rodinný rozpočet a ako sa má plánovať? Vedia vaše deti, aké máte v rodine výdavky a koľko peňazí čo stojí?

- Vysvetlite deťom, aké sú základné mesačné výdavky vo vašej domácnosti.
- Ukážte im váš rodinný rozpočet. Môžete si pomôcť rozpočtom v našich dokumentoch na stiahnutie.
- Skúste sa detí pýtať, koľko podľa nich stoja vybrané položky, napríklad školské obedy, doprava, elektrina alebo voda.
- Vysvetlite deťom, že peniaze sú našou odmenou za prácu a zamestnávateľ nám ich posielajú na účet (ak ich nedostávajú v hotovosti).
- Vypočítajte si spolu, koľko stojí strava na deň pre vašu rodinu.

Túžby a potreby

- Zistite, po čom túžia vaše deti a čo sú ochotné urobiť, aby to získali. Môžete sa rozprávať o tom, či danú vec skutočne potrebujú, alebo ju chcú len preto, lebo to videli napríklad u kamarátov.
- Rozprávajte sa o tom, ako hospodáriť s peniazmi (napríklad rozprávka O 3 grošoch). Vysvetlite im, že niekedy to, čo potrebujeme a to, čo chceme, nie je to isté.
- Ak majú svoje úspory, skúste s deťmi urobiť minirozpočet, kde si budú značiť, koľko peňazí dostali a kedy koľko peňazí minuli.

Čo by mali deti vedieť o rozpočte a výdavkoch?

Viete, že na Slovensku máme dokument, ktorý definuje kompetencie detí v oblasti finančnej gramotnosti pre 1. a 2. stupeň základných škôl a stredné školy? Podľa národného štandardu finančnej gramotnosti by deti na konci 1. stupňa základnej školy mali vedieť:

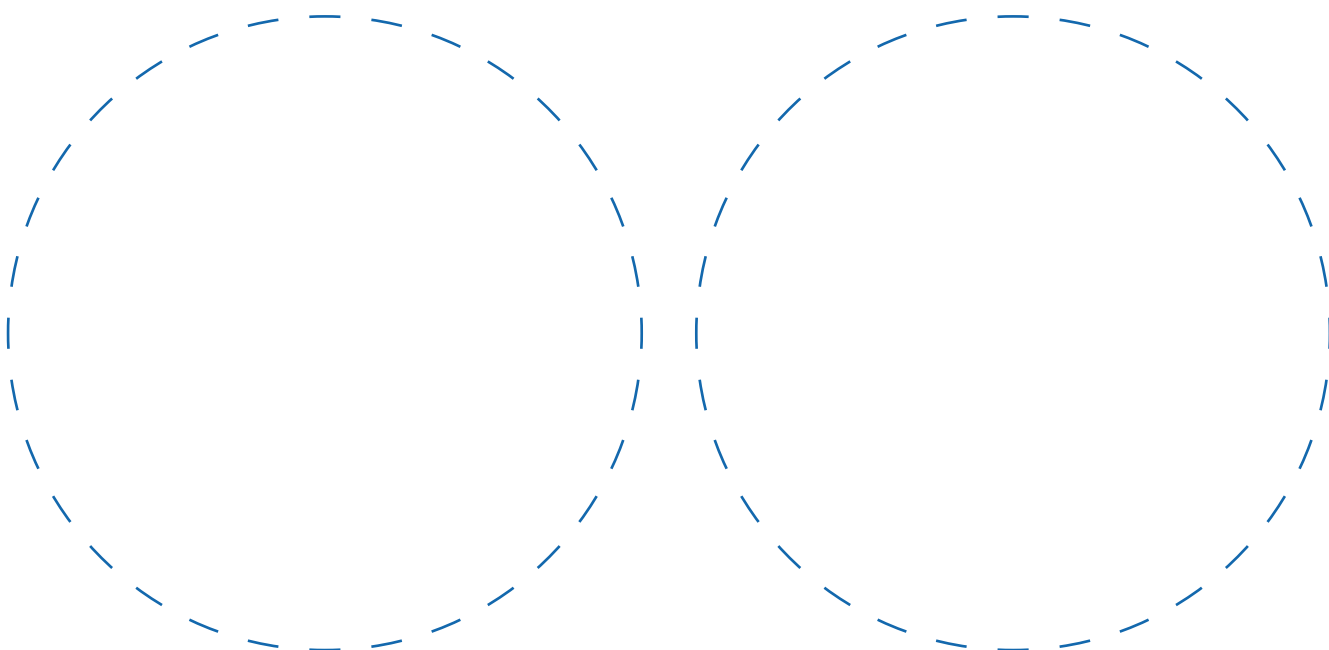
- roztriediť výdavky domácnosti a písať, za čo všetko sa v domácnosti platí,
- pomenovať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby,
- zoradiť osobné želania a potreby podľa ich dôležitosti,
- porovnať ceny výrobku v dvoch rôznych obchodoch a zodpovedne sa rozhodnúť pri nákupe (primerane veku),
- vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách (hotovostná a bezhotovostná forma peňazí).

Aktivity pre deti

Na doma

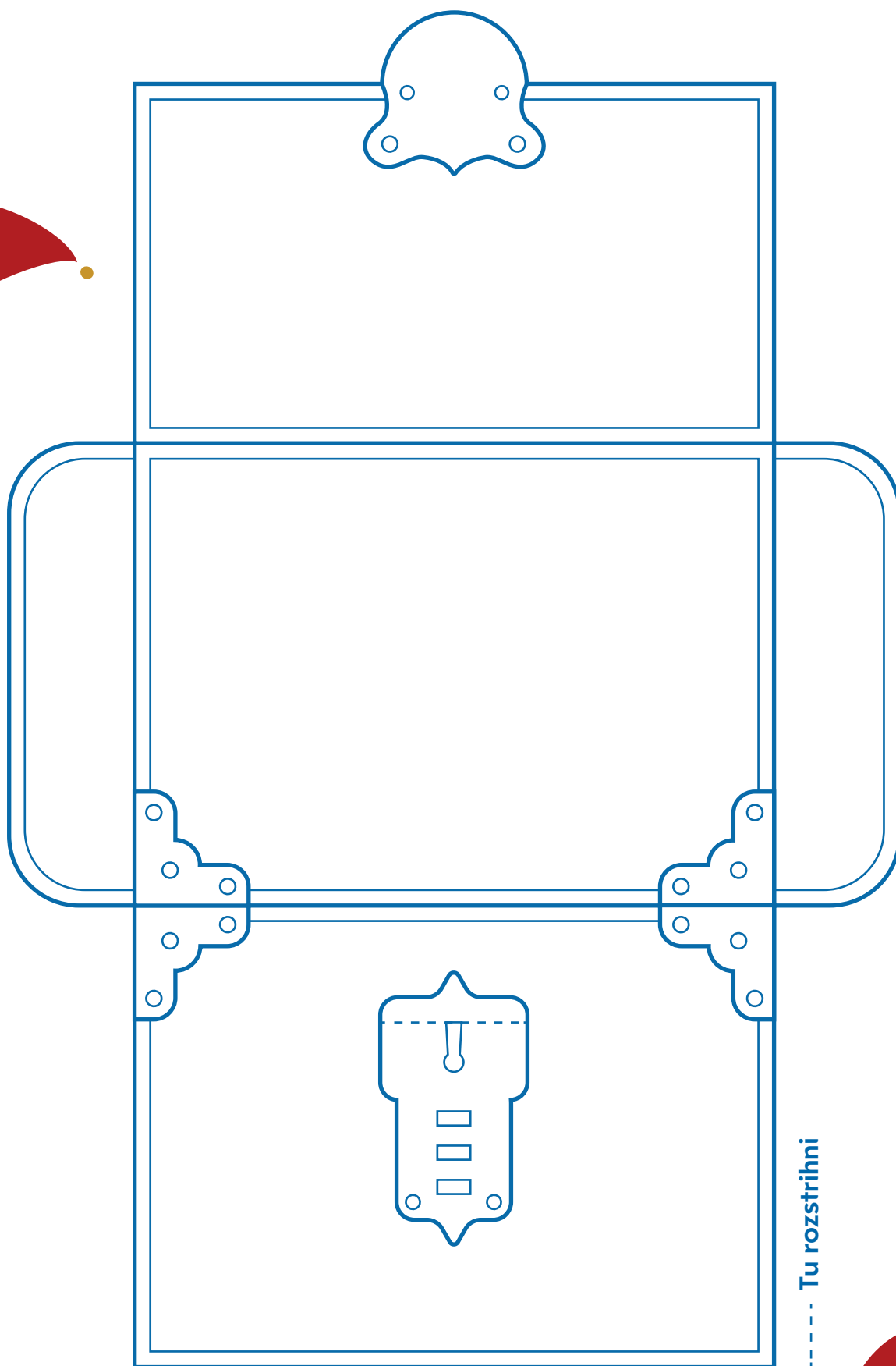
Rodinná eurominca

Navrhni a nakresli svoju vlastnú euromincu.

Vyrob si peňazku

Aby sa ti peniaze nerozkotúfali, je dobre ich mať spoľahlivo uložené. Napríklad v permoníckej peňaženke. Vystrihni si šablónu a vyrob peňaženku podľa seba.

----- Tu rozstrihni

Hľadaj mince

Vieš, že bankovky má celá eurozóna rovnaké, ale mince majú zadnú stranu národnú a každá krajina eurozóny má na nej vlastné motívy. Prezrite si s deťmi rôzne mince a hľadajte, z koľkých krajín sa vám do peňaženky zakotúlali eurá.

V prírode

Hľadajte platidlá!

Vyberte sa do prírody vo vašom okolí a hľadajte, čím by sa dalo platiť, ak by sme nemali peniaze.

Tip: Kedysi sa ako platidlá akceptovali aj drobné kamienky alebo cenné kovy. Slovo platidlo je odvodené od slova plátno, ktoré tiež slúžilo v minulosti ako nástroj na platenie. V prírode môžete nájsť veľa cenností, ktoré by mohli slúžiť na platenie.

V obchode

Nakupujte

Hrať a učiť sa dá aj v obchode. Skúste dať deťom určitý rozpočet, napríklad 5 alebo 10 eur, a nechajte ich vybrať nákup na prípravu obeda alebo večere. Nechajte ich aj zaplatiť a v prípade hotovosti aj skontrolovať si výdavok.

Ukážte nám, ako sa vám darilo. Nahrajte vaše foto výrobkov alebo platidiel na Instagram a označte ho hashtagom #pribehyzkremnice

Pre rodičov

Nezabudli sme ani na rodičov. V tejto časti objavíte zaujímavosti, ktoré rozšíria i vaše vedomosti.

Vedeli ste?

- Vytvorenie domáceho rozpočtu vám môže pomôcť ušetriť. Keď poznáte svoje výdavky, ľahšie nájdete, kde míňate navyše.
- V rozpočte by ste mali uvádzať sumy, ktoré mesačne platíte. U tých, ktoré sa každý mesiac menia, urobte 6-mesačný priemer.
- Na splátky úverov by nemala odchádzať viac ako 1/3 z nášho čistého príjmu.
- V ideálnom stave by sme mali mesačne odložiť aspoň 10 % na vytváranie rezervy.
- To, či míňame, alebo sme skôr sporiace typy, je ovplyvnené aj naším vnímaním času. Prečítajte si viac v [našom článku na 5penazi.sk](#).

Na zamyslenie

„Kto nie je spokojný s tým, čo má, nebude spokojný s tým, čo by chcel.“

Sokrates

5penazi.sk/permonici